

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE

Nr. H2-3 /1514 / 26 august 2016

Aprob,

Klaus Werner Iohannis
Președintele României

De acord,

Dacian Julien Cioloș
Prim-ministru

MEMORANDUM

De la: Lazăr Comănescu, ministrul afacerilor externe

Tema: Semnarea de către România a *Acordului de cooperare privind parteneriatul și dezvoltarea între Uniunea Europeană și statele sale membre, pe de o parte, și Republica Islamică Afganistan, pe de altă parte*

I. Elemente de context

Prezentul memorandum a fost elaborat și promovat în baza Legii nr. 276/2011 privind procedura prin care România devine parte la tratatele încheiate între Uniunea Europeană și statele membre, pe de o parte, și state terțe sau organizații internaționale, pe de altă parte.

Acest demers este complementar celor de la nivelul Uniunii Europene și acoperă aspectele procedurale necesare la nivel național în vederea semnării acordului de către România, alături de UE și celelalte state membre UE.

Se are în vedere adoptarea unei Decizii a Consiliului privind semnarea, în numele UE, (și aplicarea cu titlu provizoriu) a *Acordului de cooperare privind parteneriatul și dezvoltarea între Uniunea Europeană și statele sale membre, pe de o parte, și Republica Islamică Afganistan, pe de altă parte* la nivelul COREPER, în septembrie 2016.

Semnarea Acordului este preconizată a avea loc în marja Conferinței de la Bruxelles privind Afganistanul, la data de 5 octombrie 2016.

Cu toate acestea, există la acest moment două aspecte nesoluționate – aplicarea provizorie a Acordului și reflectarea naturii juridice mixte a acestuia în textul Acordului și în Decizia Consiliului privind semnarea. Cât privește caracterul mixt al Acordului, se așteaptă confirmarea acestuia, la începutul lunii septembrie a.c., la nivelul COREPER. La nivelul Grupului de Lucru COASI al Consiliului UE, SM UE au reconfirmat tacit consensul privind natura juridică mixtă a Acordului, acesta urmând, așadar, să fie inclus pe agenda COREPER în luna septembrie pentru reconfirmarea preferinței SM UE pentru caracterul mixt¹.

Odată ce SM UE vor reconfirma preferința pentru un acord mixt, la nivelul COREPER, Acordul (inclusiv titlul Acordului) și Decizia CONS privind semnarea Acordului vor fi modificate pentru a reflecta natura juridică mixtă a

Având în vedere importanța ca SM UE și instituțiile UE să facă toate eforturile necesare pentru a se asigura că vor fi în măsură să semneze Acordul la data de 5 octombrie a.c., este necesară, în ciuda aspectelor nesoluționate, demararea în timp util a procedurilor interne pentru aprobarea semnării Acordului de către România.

II. Istoricul negocierilor

În luna noiembrie 2011, Consiliul a adoptat Decizia de autorizare a Comisiei și a Înalțului Reprezentant pentru negocierea unui Acord de cooperare privind parteneriatul și dezvoltarea (ACPD) cu Afganistanul. În cursul anului care a urmat au avut loc trei runde de negocieri (ultima rundă s-a încheiat în noiembrie 2012). După o întrerupere de peste doi ani, discuțiile au fost reluate în 2015, cu noul guvern afgan. Cea de a patra și ultima rundă de negocieri a avut loc la Bruxelles la 29 aprilie 2015 și s-a încheiat cu succes. Cele două părți au parafat acordul la Kabul, la 2 iulie 2015.

Acordul reprezintă prima relație contractuală dintre UE și Afganistan și exprimă angajamentul UE de a sprijini dezvoltarea viitoare a Afganistanului în „deceniul său de transformare”, convenit la Conferința de la Bonn din 2011. Prin consolidarea dialogului politic și îmbunătățirea cooperării într-o gamă largă de domenii, Acordul consolidează angajamentul UE față de Afganistan.

III. Aplicarea provizorie

Potrivit articolului 58 alineatul 1 din Acord, „prezentul acord intră în vigoare în prima zi a celei de-a doua luni de la data la care părțile își notifică reciproc încheierea procedurilor legale necesare în acest scop”. Acordul nu prevede posibilitatea aplicării provizorii.

SEAE a informat asupra dificultăților pe care aplicarea provizorie le creează părții afgane, deoarece Constituția afgană nu prevede posibilitatea aplicării provizorii a acordurilor. Prin urmare, SEAE are în vedere identificarea unei soluții care să permită o aplicare provizorie restrânsă. SEAE va informa SM UE în cadrul GL COASI, până la data de 7 septembrie a.c., cu privire la rezultatul negocierilor cu partea afgană privind reflectarea caracterului mixt în textul Acordului și, dacă va fi posibil, introducerea unei clauze în Acord care să permită o aplicare provizorie restrânsă.

Din perspectiva României, se poate susține aprobarea semnării Acordului și în ipoteza în care acesta nu se va aplica provizoriu, și în cea în care se va aplica provizoriu, ambele fiind juridic posibile în baza Legii nr. 276/2011.

Chiar în ipoteza în care soluția propusă de SEAE ar fi o punere în aplicare timpurie *de facto* (pe bază pur voluntară), în cazul în care partea afgană nu va interpreta flexibil legislația internă, articolul 7 alineatul 1² din Legea nr. 276/2011 ar fi respectat deoarece doar Uniunea și Afganistan vor aplica Acordul cu titlu provizoriu, nu și SM UE.

IV. Prevederi relevante ale acordului

Scopul Acordului, astfel cum este descris la articolul 2, este de a institui un parteneriat între părți care să se bazeze pe o abordare cu mai mulți piloni, în vederea consolidării dialogului și a cooperării.

Acordul cuprinde dispoziții privind dialogul politic și cooperarea într-o gamă largă de domenii. Acesta se bazează pe clauzele politice standard ale UE privind drepturile omului și Curtea Penală Internațională și include angajamente referitoare la drepturile femeilor și ale copiilor. Acordul se bazează pe principiile răspunderii reciproce și reiterează dorința părților de a

² „Prin derogare de la prevederile art. 27 din Legea nr. 590/2003, dispozițiile tratatelor care fac obiectul prezentei legi, integral sau parțial, pot fi aplicate provizoriu înainte de intrarea în vigoare, cu condiția includerii în tratat a unei prevederi exprese în acest sens”

119

aborda preocupări comune, care includ: 1) lupta împotriva terorismului, a criminalității internaționale și a traficului ilegal; 2) neproliferarea, dezarmarea și securitatea nucleară; 3) armele de distrugere în masă (ADM); 4) armele de calibru mic și armamentul ușor (SALW) și 5) combaterea drogurilor.

Dispozițiile privind cooperarea acoperă următoarele sectoare: dezvoltarea infrastructurii, energie, transporturi, sănătate, resurse naturale, chestiuni fiscale, educație și cultură, ocuparea forței de muncă și afaceri sociale, știință și tehnologie, precum și mediul și schimbările climatice. Acordul subliniază, de asemenea, importanța cooperării juridice și afirmă angajamentul părților de a combate criminalitatea organizată, spălarea de bani și corupția.

Acordul acoperă cooperarea politică (titlul II), cooperarea pentru dezvoltare (titlul III), cooperarea în materie de comerț și investiții (titlul IV), cooperarea în materie de libertate, securitate și justiție (titlul V), cooperarea sectorială (titlul VI), cooperare regională (titlul VII), organizarea instituțională (titlul VIII) și dispoziții finale (Titlul IX).

Textul *Acordului de cooperare privind parteneriatul și dezvoltarea între Uniunea Europeană și Republica Islamică Afganistan*, precum și *Propunerea comună de Decizie a Consiliului privind semnarea, în numele Uniunii Europene, a Acordului de cooperare privind parteneriatul și dezvoltarea între Uniunea Europeană și Republica Islamică Afganistan* sunt anexate prezentului memorandum, conform articolului 3, alineatul 5 din Legea nr. 276/2011.

Avizele ministerelor cu competențe pe domeniile reglementate de acord au fost solicitate în conformitate cu dispozițiile articolului 3, alineatul 2 și ale articolului 4, alineatul 1 din Legea nr. 276/2011.

Având în vedere cele de mai sus, **propunem:**

1. Aprobarea semnării de către România a *Acordului de cooperare privind parteneriatul și dezvoltarea între Uniunea Europeană și statele sale membre, pe de o parte, și Republica Islamică Afganistan, pe de altă parte*, atât în ipoteza în care Acordul se va aplica cu titlu provizoriu, cât și în ipoteza în care nu se va aplica cu titlu provizoriu, în funcție de soluția identificată de SEAE.
2. Acordul să fie semnat de Reprezentantul Permanent al României pe lângă UE sau de o altă persoană de nivel corespunzător, desemnată în acest scop (Ministerul Afacerilor Externe va elibera, după caz, depline puteri).